

pesnica Škapskaja in Marija Lefberg dobro delata, drugi pa se niti ne dotaknejo surovega materiala ali pa ne najdejo časa, da bi to, kar je obdelano, redigirali.

Mi ne poznamo zgodovine naše preteklosti. Deloma se je že začela raziskovati zgodovina grofovskih in obmejnih mest od začetka do naših dni. To delo nam mora v črticah in povestih osvetliti življenje fevdalne Rusije, kolonialno politiko moskovskih knezov in carjev, razvoj trgovine in industrije — pokazati, kako so knez, vojvoda, trgovec, mali meščan in cerkev izkoriščali kmeta, in zaključiti vse to z organizacijo kolhozov, z resnično in popolno osvoboditvijo kmetov izpod „oblasti zemlje“, izpod pritiska lastnine.

Mi moramo poznati zgodovino zveznih republik. K temu in marsikateremu drugemu kolektivnemu delu moremo pritegniti stotine mladih pisateljev-zacetnikov in to delo jim bo dalo široko možnost za samovzgojo, za dvig kvalifikacije v kolektivnem delu nad surovim materialom in z medsebojno samokritiko.

Mi moramo poznati vse, kar se je v preteklosti dogajalo, toda ne tako, kakor je to že prikazano, temveč tako, kakor vse to osvetljuje nauk Marxa-Lenina-Stalina in kakor se to uresničuje z delom v tovarnah in na poljih, z lelom, ki ga organizira in vodi nova sila zgodovine — volja in razum proletariata Zveze socialističnih republik.

Taka je po mojem mišljenju naloga Zveze pisateljev. Naš kongres ne sme biti samo obračun, ki ga polagamo pred čitatelji, ne samo parada naših talentov, temveč mora prevzeti nase dolžnost, da organizira literaturo, vzgojo mladih pisateljev v delu, ki ima vsedržavni pomen za vsestransko spoznavanje preteklosti in sedanjosti naše domovine.

Oton Župančič

ZBORNİK 1945

(izročen s posvetilom mladinski brigadi slovenskih izseljencev
ob povratku v Francijo)

*Ko zopet se povrnete v tujino,
pa vas bi vprašal kdo, odkod vaš rod,
odprite to junaško zgodovino
in mu s ponosom rêcite: „Odtod.“*